

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

TÍTOL:

Projecte INEFC_Inn@va

Subtítol:

**Implementació d'una proposta d'innovació docent a la
universitat**

Monguillot Hernando, Meritxell

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), Universitat de Barcelona (UB)

Departament d'Educació Física

Av. de l'Estadi 12-22, Anella Olímpica E-08038, Barcelona, Spain mmonguillot@gencat.cat

Lecumberri Gómez, Cati

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), Universitat de Barcelona (UB)

Departament de gestió

Av. de l'Estadi 12-22, Anella Olímpica E-08038, Barcelona, Spain clecumberri@gencat.cat

Rocher Dolz, Míriam

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), Universitat de Barcelona (UB) Tècnica de

Recerca i d'Innovació docent

Av. de l'Estadi 12-22, Anella Olímpica E-08038, Barcelona, Spain mrocher@gencat.cat

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

---

1. RESUM

El projecte INEFC_Inn@va té com a finalitat dissenyar, implementar i avaluar diferents estratègies metodològiques a fi de millorar la docència. Els espais de reflexió docent i la observació entre iguals en entorns virtuals son constants del projecte. Els docents participants estan organitzats en un equip impulsor que es divideix en quatre comissions d'innovació. Cada comissió té uns objectius de millora a assolir al llarg del curs mitjançant accions formatives i d'intervenció a la pròpia aula.

2. ABSTRACT

The INEFC_Inn@va project aims to design, implement and evaluate different methodological strategies in order to improve the teaching. The spaces of educational reflection and the observation among equals at virtual environment are constants of the project. The participating teachers are organised into a team divided at four commissions. Each commission has goals for improvement to be achieved along the course by training and the intervention at classroom.

3. PARAULES CLAU: 4-6

observació entre iguals, equip impulsor, comissions d'innovació, reflexió docent, entorns virtuals

4. KEYWORDS: 4-6

peer observation, driving team, innovation commission, teaching reflection, virtual environment

5. ÀREA DE CONEIXEMENT

Arts i Humanitats

6. ÀMBIT DE LA CONVOCATÒRIA

B= La tasca dels equips docents en un model híbrid

7. MODALITAT PREFERENT DE PRESENTACIÓ

Comunicació Oral

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

---

8. DESENVOLUPAMENT

Introducció

En les darreres dècades la innovació docent a la universitat ha suposat una millora de la docència mitjançant noves metodologies d'aprenentatge (Vilalta et al., 2019). Tanmateix, recentment estan emergint models de formació basats en la col·laboració i l'aprenentatge entre docents en entorns contextualitzats. Diferents estudis senyalen l'aprenentatge entre iguals com una estratègia per al desenvolupament professional docent (Duran, Corcelles & Miquel, 2020).

En aquest context, el projecte Inefc_Inn@va s'origina a fi de donar resposta a les noves exigències socials i acadèmiques del moment centrant-se en dissenyar, implementar i avaluar diferents estratègies metodològiques mitjançant la reflexió i col·laboració entre docents.

Els antecedents del projecte es troben en el projecte RIMDA (Recerca i millora de la docència i l'aprenentatge, de la Universitat de Barcelona, 2020) que es va iniciar a l'INEFC- centre de Barcelona durant el curs 2019-2020 tot i que va quedar en suspensió amb l'arribada de la pandèmia de la COVID-19. Durant el curs 2020-2021 i a fi de donar continuïtat a les sinèrgies iniciades anteriorment, neix el projecte INEFC_Inn@va, un projecte de centre de l'INEFC Barcelona que es basa en el model de professionalització docent implementat per la Xarxa de Competències Bàsiques del Departament d'Educació i el grup GRAI de la UAB (2020). INEFC_Inn@va entén el concepte d'innovació com una transformació basada en la recollida d'evidències que fa el docent sobre l'efecte del seu aprenentatge en l'alumnat. D'aquesta manera, el projecte INEFC_Inn@va concep la innovació com a canvi, transformació i millora col·lectiva (Xarxa de Competències Bàsiques, 2020). D'altra banda, un bon docent com qualsevol professional que vol millorar no pot descuidar la seva formació continua (Triadó, 2020), per aquest motiu, el projecte dóna resposta a les necessitats de formació detectades pel propi professorat.

El projecte està implementat de manera virtual mitjançant la plataforma Moodle que serveix d'aula per centralitzar i organitzar tota la tasca de l'equip impulsor i les diferents comissions d'innovació que el formen.

El projecte es monitoritza en 3 fases:

- La fase de disseny, que correspon a la creació de l'equip impulsor, a la detecció de les necessitats de formació del professorat i a la consolidació de les comissions d'innovació.
- La fase d'implementació, en la qual es porten a terme diferents formacions en resposta a les necessitats detectades per cada comissió, i es fan les intervencions a l'aula mitjançant l'observació entre iguals.
- La fase d'avaluació, on es valoraran els resultats assolits per cada comissió d'innovació i es proposarà el seguiment i creació de nous objectius de millora cara al curs vinent.

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

Objectius

Els objectius específics del projecte són els següents:

1. Desenvolupar estratègies metodològiques de millora de la formació pedagògica i didàctica del PDI mitjançant espais de diàleg i reflexió conjunta.
2. Crear projectes d'innovació docent mitjançant la col·laboració entre el professorat.
3. Aprofitar els recursos TIC a disposició del professorat per a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
4. Rendibilitzar els projectes d'innovació implementats pel professorat mitjançant publicacions d'impacte.

Organització del projecte

- L'equip impulsor i les comissions d'innovació:

El projecte es basa en el lideratge distribuït i horitzontal i posa l'accent en la col·laboració entre iguals. El lema del projecte és l'INEFC que aprèn. Els docents que participen ho fan voluntàriament moguts per la il·lusió i l'entusiasme pel canvi i la transformació educativa. Pensem que la llibertat de participació és un punt fort del projecte.

El projecte està organitzat en un equip impulsor format per 20 docents, 2 alumnes que estan realitzant el pràcticum del Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, 1 membre del PAS i les 3 persones que formen l'equip gestor del projecte: cap de projecte, tècnica de recerca i innovació docent i la sotsdirectora de qualitat i innovació de la institució. Dels 20 docents participants, 3 formen part de l'equip directiu i la resta pertanyen als diferents departaments de l'INEFC: rendiment, salut, lleure i gestió i educació. D'aquesta manera, l'equip impulsor té un caràcter multidisciplinari i divers que l'enriqueix. (Figura 1)

Dins de l'equip impulsor hi ha 4 comissions d'innovació que són fruit de les línies d'innovació seleccionades pel propi professorat: APS, aprenentatge híbrid, instruments d'avaluació 1 (centrat en l'ús d'eines TIC per a l'avaluació) i instruments d'avaluació 2 (centrat en la co-creació d'instruments d'avaluació amb l'alumnat). (Figura 2)

Cada comissió d'innovació disposa del seu pla de treball – memòria (plantilla homogènia per a cada comissió) i visible en el Moodle per a totes les comissions. El pla de treball també serveix a l'equip gestor com a memòria per anar registrant tot el procés: qui som, punt de partida (punts forts, debilitats i necessitats de formació), objectius de millora i indicadors, reunions i actes.

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

- L'entorn virtual del projecte:

El projecte s'està implementant de manera online a la plataforma Moodle com entorn virtual d'aprenentatge. El Moodle està organitzat en diferents apartats: equip gestor, equip impulsor i els apartats de cada comissió d'innovació (aprenentatge híbrid, APS, instruments d'avaluació 1 i instruments d'avaluació 2). Cada comissió té a més la seva sala de Zoom integrada en el Moodle per fer les reunions i dinàmiques internes.

Per la implementació del projecte s'utilitzen eines pròpies del Onedrive (integrades en el correu corporatiu Gencat) i d'altres de l'entorn drive de Gmail.

Desenvolupament del projecte

1. Fase de disseny

En primer lloc, es presenta el projecte a tot el professorat del centre i PAS, i es realitza la primera dinàmica de detecció de necessitats a nivell docent, d'alumnat i de recursos i materials (Imatge 1 i 2). Seguidament, es presenten les línies d'innovació i el professorat selecciona aquelles línies que pensa que millor resoldrien la seva necessitat. Després de la primera sessió es passa un formulari al professorat a fi de demanar el compromís de participació en el projecte i la selecció d'una línia d'innovació de les presentades en la primera sessió que li permetin resoldre la seva problemàtica. A partir d'aquí es crea l'equip impulsor i les comissions d'innovació que es presentaran al professorat en la següent fase. En aquesta primera fase també es dissenya el Moodle on s'allotjarà el projecte.

2. Fase d'implementació

Es presenta al professorat que forma l'equip impulsor les 4 comissions d'innovació que s'han seleccionat (APS, aprenentatge híbrid i instruments d'avaluació 1 i 2) i el Moodle on s'ordenarà, s'organitzarà i es dinamitzarà el projecte. En aquesta fase també s'inicia el pla de treball de cada comissió detectant els punts forts, les debilitats, les necessitats de formació i es formulen els objectius de millora i els indicadors. Seguidament s'inicien les formacions d'acord a les necessitats detectades, es planifiquen les intervencions a l'aula i es treballa el protocol d'observació entre iguals que s'aplicarà durant les intervencions a l'aula. Per fer la observació entre iguals s'aplica el protocol elaborat per la Xarxa de Competències Bàsiques i el GRAI (2020) adequant-lo a les necessitats del projecte.

Durant la fase d'implementació s'han realitzat les formacions per a cada comissió fruit de les demandes que cada comissió ha demanat. En concret s'han fet dues sessions de formació per a la comissió d'aprenentatge híbrid, una primera sobre l'ABC de l'aprenentatge híbrid i una segona sobre l'ús i funcionalitat de diferents eines TIC.

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

Quant a la comissió d'instruments d'avaluació 1 s'ha realitzat una formació sobre instruments i eines d'avaluació virtuals. La comissió d'APS ha rebut dues sessions de formació, una centrada en explicar en què consisteix la metodologia i una altra per visibilitzar exemples pràctics duts a terme en l'àmbit universitari. Finalment, la comissió d'instruments d'avaluació 2 ha rebut una sessió de formació sobre com co-construir instruments d'avaluació de forma conjunta amb l'alumnat.

Les persones formadores que s'han seleccionat són docents d'àmbit universitari i del Departament d'Educació i no tenen vinculació amb el món de l'activitat física i l'esport. En finalitzar cada formació s'ha passat als membres de l'equip impulsor un qüestionari per valorar les formacions.

Malgrat que les formacions s'han adreçat de manera específica a les comissions, han estat obertes a qualsevol membre de l'equip impulsor. Tanmateix, els materials han quedat recollits i publicats a la plataforma Moodle del projecte.

En paral·lel a les formacions, s'han realitzat les reunions amb cada comissió sobre el funcionament del protocol d'observació entre iguals (Xarxa de Competències Bàsiques i GRAI UAB, 2021). El protocol ha tingut 4 fases: sessió de pre-observació, sessió d'observació i intervenció a l'aula) i sessió de feedback. (Figura 3).

Pel que fa al membre del PAS que ha participat en el projecte, atès que forma part de l'àrea TIC del centre, la seva tasca s'ha centrat en enregistrar les sessions d'observació entre iguals que han estat presencials a l'aula.

Quant a l'alumnat que ha realitzat el pràcticum del Grau en el projecte, ha tingut un rol actiu i participatiu ja que al marge d'elaborar la memòria del pràcticum d'acord als criteris de la universitat, ha cercat i compartit recursos útils per a cada comissió (Imatge 3). Tanmateix, ha participat en les reunions de l'equip impulsor, ha realitzat el buidatge dels formularis, ha fet el seguiment dels diferents plans de treball i ha buscat eines col·laboratives per utilitzar en l'equip impulsor. Finalment, ha participat juntament amb l'equip gestor del projecte en una cerca bibliogràfica sobre articles vinculats amb la innovació educativa a la universitat.

3. Fase d'avaluació

Cada comissió compartirà en l'equip impulsor els resultats de la seva intervenció a l'aula i tancarà el seu Pla de treball – memòria recollint les propostes de millora cara al curs vinent. A partir d'aquí l'equip impulsor valorarà el manteniment de les comissions, les possibles fusions o la incorporació de noves comissions d'innovació, així com els nous reptes plantejats per cada comissió.

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

Resultats

Els resultats obtinguts sobre les formacions realitzades han estat positives tot i que el professorat ha demanat haver tingut més temps per experimentar i que alguna formació hagués estat més específica de l'àmbit de l'activitat física i l'esport. Tanmateix, hi ha hagut comissions que manifesten la possibilitat de centrar-se en desenvolupar i aprofundir en l'ús d'una eina TIC en concret (més acord amb l'àmbit motriu) enlloc de veure'n un ampli ventall.

Conclusions

El projecte INEFC_Inn@va ha buscat potenciar la transformació i la professionalització docent mitjançant el treball col·laboratiu i la reflexió entre docents. Ha generat espais de diàleg i debat pedagògic fruit de la observació entre iguals a l'aula i de les accions formatives realitzades que han permès ser el tet de sortida d'enguany.

El fet d'haver iniciat el projecte al mes de febrer ha suposat per al professorat que forma part de l'equip impulsor, un ritme d'implicació i compromís força elevat fent-ho encaixar amb la seva activitat docent. Malgrat això, ha estat una experiència positiva que ha obert la porta al diàleg i la reflexió docent en espais virtuals i en l'àmbit universitari. A l'espera d'analitzar els resultats obtinguts en les intervencions docents a l'aula i en les observacions entre iguals, l'experiència viscuda fins al moment permet replantejar certs aspectes a millorar i a mantenir cara al curs vinent. Fusionar o emergir alguna nova comissió, establir portaveus per a cada comissió que facilitin la comunicació i seguiment, espaiar els processos de formació dels d'intervenció a l'aula i disposar de més temps per al diàleg pedagògic, són alguns aspectes clau a introduir cara al curs vinent. Com aspecte a mantenir es destaca l'observació entre iguals i el treball col·laboratiu entre docents com a metodologies així com l'estructura organitzativa i de comunicació de l'equip impulsor.

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

8.1. FIGURA 1

8.2. FIGURA 2

8.3. FIGURA 3

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

8.6 IMATGE 3

Instrument d'avaluació

Pretenen aconseguir les diferents finalitats que promouen la regulació dels aprenentatges. No han de convertir-se en protagonistes, són mitjans per aconseguir les diferents finalitats que promouen la regulació dels aprenentatges. Poden ser els següents:

Compartir objectius i criteris d'avaluació

Ajuda a reduir la distància en què es troba l'aprenent, dins el seu procés d'aprenentatge, i el lloc cap al qual hauria de tendir a arribar.

Autoavaluació i coavaluació

Serveix a l'aprenent per revisar i millorar una activitat o tasca de manera individual (autoavaluació) o entre iguals (coavaluació).

Base d'orientació

Instrument d'avaluació formativa que mostra una seqüència ordenada d'accions per resoldre un problema o realitzar una tasca. Resumeix el coneixement que els aprenents han d'interioritzar, és a dir, retenir a la memòria de manera que es pugui activar quan calgui.

Rúbrica

Instrument d'avaluació formativa que consta d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, en l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats, normalment en 4 categories de qualitat (expert, avançat, aprenent i novell).

Carpetes d'aprenentatge

pretenen mostrar l'ús de la carpeta d'aprenentatge o portafolio com a instrument per a l'autoregulació l'avaluació de les competències, a partir dels resultats de l'experiència duta a terme per docents de la Xarxa de Competències Bàsiques

Fuents:

web.xarxa-basica.com

xarxa-basica.com

INEFCinn@va

MÉS ENLLÀ DE LES COMPETÈNCIES: NOUS REPTES EN LA SOCIETAT DIGITAL

Convocatòria participació 2021

---

9. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Durán, D., Corcelles, M. & Miquel, E. (2020). La observación entre iguales como mecanismo de desarrollo profesional docente. La percepción de los participantes de la Xarxa de Competències Bàsiques. *Àmbits de psicopedagogia i orientació*, 53, 49-61. doi: 10.32093/ambits.vi53.2636
- Triadó, X. (2020) Prólogo. In M. Turull (Coord.) *Manual de docència universitària* (pp. 11-21). Octaedro. <http://hdl.handle.net/2445/166737>
- Turull, M. (2020). *Manual de docència universitària*. Barcelona: Octaedro.
- Universitat de Barcelona (2021, febrer). *RIMDA (Recerca, innovació i millora de la docència i l'aprenentatge)*. Universitat de Barcelona. http://www.ub.edu/rimda/rdm_inici
- Vilalta, J.M., Morales, A. & Merino, N. (2019). *Indicadors de formació i docència de les universitats públiques catalanes*. Recuperat el 19 de febrer, 2020 de https://indicadorsuniversitats.cat/wp-content/uploads/2020/08/informe_docencia_2018.pdf
- Xarxa de Competències Bàsiques (2019). *Formar per transformar*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. <http://educacio.gencat.cat/ca/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/primaria/formar-transformar/>
- Xarxa de Competències Bàsiques i GRAI UAB (2021). *L'observació entre iguals*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. <https://drive.google.com/file/d/1alhepSlkdD-G4gGwkTlJE1xdyZp0yFB/view>